

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14C/426/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112241477
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 05. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8112241477.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

žalobu zamieťa,

náhradu trov konania účastníkom nepriznáva,

v y l u č u j e na samostatné konanie vec vedenú pôvodne Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11C/228/2012.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobou pôvodne doručenu Okresnému súdu Vranov nad Topľou dňa 27.9.2012 navrhol žalobca, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť mu náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, prípadne aby medzitýmnym rozsudkom rozhodol tak, že žalovaná je zodpovedná za škodu, ktorá vznikla žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Vranov nad Topľou, ktorý nerozhodol o jeho návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenej lehote v exekučných konaniach, ktoré sú predmetom tejto žaloby.

Žalobca žalobu odôvodnil tým, že v pozícii oprávneného subjektu navrhol, zvoleným súdnym exekútorom, vykonanie exekúcie svojej pohľadávky, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo zmluvy o úvere. Pre obavy o právny a faktický osud pohľadávky podal exekučnému súdu návrh na zmenu súdneho exekútora. Exekučný súd bol povinný v zmysle ustanovení Exekučného poriadku rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa žalobcu Okresný súd Humenné rozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora oneskorene po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 7, resp. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom. Žalobca vynaložil v tomto období na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému sumu 70 Eur, na udržiavanie a správu informačného systému sumu 40 Eur, na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom sumu 50 Eur a na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií adresovaných exekučnému súdu, na

poštovné a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde sumu 15 Eur, t.j. spolu 175 Eur.

Žalobca zároveň uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, pretože samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o návrhu na zmenu exekútora v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného Ústavou Slovenskej republiky a Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Výšku nemajetkovej ujmy vyčíslil s poukazom na doktrínu prijatú Ústavným súdom pričom poukázal na nálezy Ústavného súdu III. ÚS 203/06-25, III. ÚS 235/04-3, III. ÚS 347/05, III. ÚS 118/06-40, III. ÚS 110/04-55, III. ÚS 125/04-44, III. ÚS 229/04-52, III. ÚS 21/05-30, III. ÚS 190/05-36 a III. ÚS 301/05-38. Žalobca mal za to, že na základe predmetnej doktríny sa vzťahuje satisfakcia vo výške 55,32 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu. Žalobca upozornil na to, akú dlhú dobu bol exekučný súd bezdôvodne nečinný v jednotlivých veciach, ktoré boli spojené na spoločné konanie. Nesprávny úradný postup okresného súdu je, podľa názoru žalobcu, dôsledkom jeho nesústreďenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prietahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv žalobcu. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu, že nastanú účinky predpokladané ust. § 44 ods. 8 Exekučného poriadku a správnym postupom exekučného súdu dôjde k zámene súdneho exekútora čo bude viesť k efektívnemu a účinnému vymoženiu jeho pohľadávky. Nesprávny úradný postup exekučného súdu vystavil oprávnené záujmy žalobcu nasledovným rizikám: neskorým ukončením procedúry zmeny súdneho exekútora exekučným súdom nastalo riziko zániku povinného, riziko zmarenia účelu konania pre stratu kontaktu s povinným a riziko insolvenčnej povinného. Žalobca postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z. z. a písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. Žalovaná do podania žaloby na túto žiadosť pozitívne nereagovala.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila s tým, že podanie žalobcu je potrebné vyhodnotiť ako zmätočné. Žalobca uvádza ako dôkazy odkaz na exekučný spis, pričom v skutočnosti prenáša dôkaznú povinnosť na súd napriek tomu, že dôkazné bremeno je na žalobcovi. Žalovaná navrhla konajúcejmu súdu aplikáciu ustanovenia § 43 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku uvádzajúc, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody. Poukázala na to, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Vzhľadom na skutočnosť, že už dňa 27.09.2012 boli na súd doručené žaloby vo veci, je zrejmé, že ich žalobca nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty v zmysle zákona, ale skôr. Preto ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Žalobca neposkytol žiadnu súčinnosť pri predbežnom prerokovaní podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať nárok na náhradu škody na príslušnom orgáne. Žalovaná poukázala taktiež na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne.

K otázke nerozhodnutia o návrhu na zmenu exekútora v zákonom ustanovenej lehote žalovaná uviedla, že vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora), zákonom ustanovenú lehotu, lehotu, v ktorej sa rozhodlo, nečinnosť žalobcu i nevyhnutnosť vykonať pred resp. súčasne s rozhodnutím iné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu a jeho zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora) nie je možné nerozhodnutie o návrhu na zmenu súdneho exekútora v lehote ustanovenej zákonom považovať za zbytočné prietahy, a teda nesprávny úradný postup.

Žalovaná zároveň poukázala na nedostatok právomoci všeobecného súdu preskúmavať efektívnosť a rýchlosť súdneho konania iného súdu v konaní o náhrade škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. Takémuto skúmaniu môže byť rozhodovanie súdu podrobené len v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky na základe ústavnej sťažnosti. Všeobecný súd potom môže o náhrade škody v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. rozhodovať na základe prietahov v súdnom konaní len v prípade, ak by tieto boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v ktorom sa rozhodlo o tom, že sa sudca dopustil disciplinárneho previnenia, ktorý má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo po právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, v ktorom Ústavný súd SR konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Žalovaná ďalej uviedla, že ak mala žalobcovi vzniknúť škoda v súvislosti s nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v nerozhodnutí o zmene súdneho exekútora v zákonnej lehote, lehota na uplatnenie týchto nárokov uplynula pri každom takomto nároku osobitne po troch rokoch od momentu rozhodnutia o zmene súdneho exekútora (od skončenia namietaných prieťahov). Vzhľadom na uvedené vzniesla preto žalovaná námietku premlčania pri každom nároku, pri ktorom došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009, t.j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Zdôraznila, že v súvislosti s nerozhodnutím o zmene súdneho exekútora v lehote ani nemohlo dôjsť k vzniku škody, keďže s poukazom na príslušné ustanovenia Exekučného poriadku pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do rozhodnutia súdu o zmene exekútora a teda pôvodný súdny exekútor až do doručenia príslušného rozhodnutia mal pokračovať vo vymáhaní pohľadávky.

K vyčíslenej škode a nemajetkovej ujme vyjadrila žalovaná názor, že uplatnená suma titulom náhrady škody je len hypotetickou sumou nezodpovedajúcou kritériám vzniku nároku na náhradu škody, pričom zjavne nejde o škodu skutočnú a nemajetková ujma je vyčíslená na základe nesprávnej právnej úvahy. Žalovaná poukázala taktiež na aspekt dobrých mravov, ktorý hovorí v neprospech žalobcu vzhľadom na charakter nárokov a charakter jeho obchodnej činnosti, z ktorej tieto nároky voči dlžníkom žalobcu vznikli, na jeho prax pri uzatváraní zmlúv o spotrebiteľských úveroch a negatívne vnímanie žalobcu verejnosťou aj špecializovanými organizáciami na ochranu spotrebiteľa, resp. skutočnosť, že štátne orgány na každej mocenskej úrovni musia vynakladať nadmerné úsilie na dosiahnutie efektívnej ochrany práv spotrebiteľa. Zdôraznila, že žalobca je vnímaný ako spoločnosť využívajúca neprijateľné podmienky, zneužívajúc slabé finančné a právne vedomie nízkoprijmových osôb. Toto negatívne vnímanie je práve dôsledkom praktík a aplikácie, či využívania právnych inštitútov zo strany žalobcu, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi a so všeobecne uznávanými spotrebiteľskými právami. Uvedené má vplyv aj na otázku samotného posúdenia nesprávneho úradného postupu, keďže súdy v prípade posudzovania návrhu žalobcu na vykonanie exekúcie musia obzvlášť opatrne zvažovať, či je možné vydať poverenie na vykonanie exekúcie, s čím je spojená vyššia časová náročnosť vykonania procesných úkonov súdom a preto žalobca nemôže poukazovať na rozpor s dobrými mravmi v súvislosti s takýmto postupom súdu.

Súd prejednal vec v neprítomnosti oboch účastníkov, ktorí svoju neúčasť ospravedlnili a súhlasili, aby súd konal v ich neprítomnosti. V prejednávanej veci súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobami, písomným vyjadrením žalovanej, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu zo dňa 4.5.2015, znaleckým posudkom Ekonomickej univerzity v Bratislave, znalecký ústav č. 1/2014, nižšie označenými spismi Okresného súdu Vranov nad Topľou, ako aj ostatnými listinnými dôkazmi, ktoré tvoria súčasť spisu, a zistil tento skutkový stav:

Predmetom tohto konania sú spojené veci, ktoré pôvodne napadli Okresnému súdu Vranov nad Topľou a týkali sa exekučných konaní vedených Okresným súdom Vranov nad Topľou:

- exekučná vec sp. zn. 7Er/306/2007 proti povinnému: M. U., G.. XX.X.XXXX, podaním súdu doručeným dňa 15.10.2009 podal oprávnený návrh na zmenu exekútora, referátom zo dňa 20.10.2009 dal vyšší súdny úradník pokyn na vyzvanie súdneho exekútora, aby sa v lehote 7 dní vyjadril, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu exekútora a v pozitívnom prípade nech predloží vyúčtovanie trov exekúcie a zároveň nech predloží aj exekučný spis, tento referát bol realizovaný dňa 27.11.2009, podaním súdu doručeným dňa 21.12.2009 exekútor podal návrh na náhradu trov exekúcie a zaslal súdu exekučný spis, uznesením zo dňa 29.3.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 12.5.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 9Er/195/2007 proti povinnej: M. C., G.. XX.X.XXXX, návrh na zmenu exekútora bol súdu doručený dňa 15.10.2009, referátom zo dňa 26.10.2009 dal vyšší súdny úradník kancelárii pokyn na výzvu súdneho exekútora, aby sa v lehote 7 dní vyjadril, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu exekútora a v pozitívnom prípade nech predloží vyúčtovanie trov exekúcie, ako aj exekučný spis, uvedený referát bol realizovaný dňa 26.10.2009, pričom súdny exekútor zaslal súdu vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis dňa 29.12.2009, uznesením zo dňa 15.3.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 22.4.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 9Er/17/2007 proti povinnej: L. B., G.. XX.X.XXXX, dňa 15.10.2009 bol súdu doručený návrh oprávneného na zmenu exekútora, výzvou zo dňa 26.10.2009 bol pôvodný exekútor vyzvaný, aby súdu oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora a v pozitívnom prípade nech súdu predloží vyúčtovanie trov exekúcie a zároveň exekučný spis, podaním súdu doručeným dňa 11.1.2010 exekútor predložil súdu

návrh na náhradu trov exekúcie a zaslal exekučný spis, uznesením zo dňa 17.3.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13.4.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 8Er/403/2007 proti povinnému: M. C., G.. XX.X.XXXX, dňa 15.10.2009 bol súdu doručený návrh oprávneného na zmenu exekútora, výzvou zo dňa 26.10.2009 bol exekútor vyzvaný, aby súdu oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora a v pozitívnom prípade nech súdu predloží vyúčtovanie trov exekúcie a zároveň predloží exekučný spis, podaním súdu doručeným dňa 21.12.2009 predložil exekútor súdu vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis, uznesením zo dňa 30.3.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 21.5.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 6Er/20/2007 proti povinnému: Michal Jakubko, nar. 21.9.1941, podaním súdu doručeným dňa 15.10.2009 podal oprávnený súdu návrh na zmenu exekútora, výzvou zo dňa 3.11.2009 bol exekútor vyzvaný, aby súdu oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora a v pozitívnom prípade nech súdu predloží vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis, podaním súdu doručeným dňa 3.2.2010 súdny exekútor súdu oznámil, že netrvá na náhrade trov konania, nakoľko tieto boli vymožené v exekučnom konaní a súdu predložil exekučný spis, uznesením zo dňa 7.4.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.5.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 6Er/33/2007 proti povinnej: Q. V., G.. XX.X.XXXX, podaním súdu doručeným dňa 15.10.2009 podal oprávnený návrh na zmenu exekútora, výzvou zo dňa 3.11.2009 bol exekútor vyzvaný, aby súdu oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora a v pozitívnom prípade nech súdu predloží vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis, podaním súdu doručeným dňa 12.2.2010 súdny exekútor súdu oznámil, že žiada, aby súd uznesením poveril nového exekútora vymožením trov exekúcie, ktoré mu budú priznané a zároveň zaslal exekučný spis a vyúčtovanie trov exekúcie, uznesením zo dňa 7.4.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.5.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 8Er/165/2007 proti povinnému: B. I., G.. XX.X.XXXX, podaním súdu doručeným dňa 15.10.2010 podal oprávnený návrh na zmenu exekútora, výzvou zo dňa 20.11.2009 bol exekútor vyzvaný, aby súdu oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora a v pozitívnom prípade nech súdu predloží vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis, podaním súdu doručeným dňa 1.4.2010 podal súdny exekútor návrh na náhradu trov konania a súdu zaslal exekučný spis, uznesením zo dňa 6.4.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 30.4.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 7Er/24/2007 proti povinnej: Q. L., G.. XX.X.XXXX, podaním súdu doručeným dňa 15.10.2009 podal oprávnený návrh na zmenu exekútora, výzvou zo dňa 27.11.2009 bol exekútor vyzvaný, aby súdu oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora a v pozitívnom prípade nech súdu predloží vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis, podaním súdu doručeným dňa 4.2.2010 predložil súdny exekútor súdu vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis, uznesením zo dňa 1.4.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 4.1.2011 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

- exekučná vec sp. zn. 6Er/300/2007 proti povinnej: M. C., G.. XX.X.XXXX, podaním súdu doručeným dňa 15.10.2009 podal oprávnený návrh na zmenu exekútora, výzvou zo dňa 30.10.2009 bol exekútor vyzvaný, aby súdu oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie, nakoľko zo strany oprávneného došlo k podaniu návrhu na zmenu súdneho exekútora a v pozitívnom prípade nech súdu predloží vyúčtovanie trov exekúcie a exekučný spis, podaním súdu doručeným dňa 30.3.2010 súdny exekútor súdu predložil vyúčtovanie trov exekúcie a zaslal exekučný spis, uznesením zo dňa 31.3.2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 25.5.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora

Podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

a) nezákonným rozhodnutím,

b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,

- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,
2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinností orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehoty, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Podľa § 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z., v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z., výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z., právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. lehota neplynie počas predbežného prerokovania nároku podľa § 15 odo dňa podania žiadosti do skončenia prerokovania, najdlhšie však počas šiestich mesiacov.

Podľa § 44 ods. 8 zákona 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok), v platnom znení, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

V prejednávanej veci si žalobca uplatňuje nárok na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, a to z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora v zákonom stanovenej lehote. Nesprávnym úradným postupom je porušenie povinností pri uskutočňovaní úkonov v konaní, najmä jeho nesprávne vykonanie alebo vykonanie bez splnenia zákonných podmienok. Nesprávnym úradným postupom je aj opomenutie urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Podľa vyššie citovaných zákonných ustanovení štát

zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci iba pri splnení troch podmienok, ktoré musia byť splnené súčasne, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody.

Žalobca vytyka exekučnému súdu nesprávny úradný postup predstavujúci zbytočné prietahy. Týmto pojmom sa zaoberal aj Ústavný súd SR a ten vo viacerých svojich rozhodnutiach dospel k záveru, že je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností prípadu a že aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí predstavovať zbytočné prietahy (I. ÚS 42/01, I. ÚS 63/00, IV. ÚS 606/12). Práve konkrétne okolnosti tohto prípadu vylučujú prijatie záveru o zbytočných prietahoch exekučného súdu. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie) v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prietahy a z toho vyplývajúci nesprávny úradný postup súdu. Súd zároveň poukazuje aj na to, že žalobca podával návrhy na zmenu exekútora hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní a preto musel počítat s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho návrhu bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ale, podľa názoru súdu, ústavne akceptovateľné.

Súd teda dospel k záveru, že v danom prípade dĺžka exekučného konania od podania návrhu oprávneného na zmenu exekútora do rozhodnutia súdu o tomto návrhu, rozhodne nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. V uvedenej veci bol postup exekučného súdu po doručení návrhu na zmenu exekútora, plne opodstatnený a zákonom podložený a teda súd nemá za preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu.

Súčasne súd uvádza, že nemá vedomosť o tom, aby ohľadom žalobcom tvrdených prietahov v predmetnom konaní boli vedené disciplinárne konania, riešila sa sťažnosť na prietahy v konaní a ani žeby o tom rozhodoval Ústavný súd Slovenskej republiky, či Európsky súd pre ľudské práva, pričom otázku, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd.

V konaní žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu spôsobenú tým, že Okresný súd Humenné podľa § 44 ods. 7, resp. ods. 8 Exekučného poriadku v zákonnej lehote nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal tak, ako to súd už vyššie konštatoval. Žalobca v otázke preukázania škody neunesol dôkazné bremeno, keď podľa názoru súdu, ani predložením znaleckého posudku nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia konkrétnych dôkazov o vynaložení jednotlivých nákladov. V tomto ohľade je podstatné to, že nie je daný základ nároku, preto sa súd už ani bližšie nezaoberal výškou nárokov žalobcu. Napokon žaloba nepreukázala ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody. Žalobca uplatnil aj nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že u žalobcu, v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu, došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, že došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, resp. insolvencii povinného, pričom sa jedná iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Súd ma taktiež za to, že nie je správny názor žalobcu, že v príčinnej súvislosti s nerozhodnutím o zmene exekútora v zákonnej lehote mu mohla vzniknúť škoda, pretože priebeh exekúcie nemôže byť ovplyvnený zmenou osoby exekútora, keďže až do rozhodnutia súdu o návrhu na zmenu súdneho exekútora má vo veci konať pôvodný exekútor. Je potrebné zároveň poznamenať, že nutnosť spravovať pohľadávku oprávneného nezapríčinil exekučný súd a teda príslušné náklady nie sú v príčinnej súvislosti s postupom exekučného súdu, ale postupom povinného, ktorý dlh voči oprávnenému nesplnil.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k rozhodnutiu o návrhu na zmenu súdneho exekútora pred dňom 23.4.2009, t.j. 3 roky pred dňom, kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku. Súd preskúmal vznesenú námietku premlčania a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej

nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané, keďže k rozhodnutiam o návrhoch na zmenu exekútora došlo až po dni 23.04.2009.

Súd taktiež poukazuje na to, že podľa príslušných ustanovení zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, je podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom písomná žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalobcu boli žalovanej doručené 23.04.2012. Žaloba v pôvodnom konaní v tejto veci bola doručená súdu 27.09.2012. Žalobca teda podal žaloby predčasne, keďže nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo taktiež predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov, preto súd žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznal, keďže žalovaná si s poukazom na ustanovenie § 151ods. 1 O.s.p. náhradu trov konania neuplatnila a neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov konania.

Keďže sa súdu doposiaľ nepodarilo zabezpečiť všetky podklady (exekučné spisy) potrebné pre rozhodnutie tejto spojenej veci, s poukazom na ustanovenie § 112 O.s.p., vylúčil na samostatné konanie vec pôvodne samostatne vedenú Okresným súdom Vranov nad Topľou pod sp. zn. 11C/228/2012.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,

- a) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- b) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- c) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- d) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- e) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.